

Universitatea Tehnică a Moldovei

**STUDIU PRIVIND PERFEȚIONAREA SISTEMULUI DE
INSTRUIRE A CONDUCĂTORILOR AUTO**

Conducător:
conf. univ., dr. Nicolae Hîncu

Masterand:
Nicolae Cernolev

Chișinău, 2022

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Universitatea Tehnică a Moldovei
Facultatea: Inginerie Mecanică, Industrială și Transporturi
Departamentul: Transporturi
Program de studii: Management și Exploatarea Transportului

Admis la susținere
Șef departament:
Victor Ceban, conf. univ., dr.

„_____” _____ 2022

STUDIU PRIVIND PERFEȚIONAREA SISTEMULUI DE INSTRUIRE A CONDUCĂTORILOR AUTO

Teză de master

Masterand: Nicolae Cernolev,
grupa MET-201M
Conducător: Nicolae Hîncu,
conf. univ., dr.

Chișinău, 2022

ADNOTARE

Autor – Nicolae Cernolev. **Titlu** – Studiu privind perfecționarea sistemului de instruire a conducătorilor auto.

Teză de master în vederea obținerii studiilor de master la specialitatea Inginerie Mecanică, Industrială și Transporturi. Chișinău 2022.

Cuvinte cheie: sistem de instruire, permis de conducere, legislație rutiera, siguranța rutieră, educație, formare profesională, program școlar, școala auto.

Scopul tezei este de a analiza situația sistemului de pregătire a conducătorilor auto din Republica

Moldova, a modului în care acest sistem este corelat cu necesitățile din domeniul transporturilor, precum și cu progresul tehnico-științific din domeniul automobilistic.

Studiul cuprinde și o descriere succintă a principalelor acte legislative care stabilesc cadrul de funcționare a instituțiilor școlare auto, dar și modul în care au evoluat prevederile legislative, odată cu ralierea statului nostru la cerințele prevăzute de legislația europeană.

Obiectivele cercetării sunt:

- Determinarea noțiunilor esențiale în procesul de învățământ pentru obținerea rezultatelor scontate, respectiv de a instrui conducători auto cu un comportament responsabil în trafic.
- Constatarea deficiențelor sistemului de instruire, în cazul în care acestea există, în vederea

perfecționării acestuia și adaptării la realitățile contextuale din domeniul traficului rutier.

- Analiza și prezentarea metodelor de predare-învățare-evaluare a formabililor și a rolului pe care școala auto îl are în instruirea viitorilor conducători auto, precum și scoaterea în evidență a

elementelor cheie în instruirea eficientă a cursanților.

Noutatea și originalitatea științifică a lucrării: prezenta cercetare relevă necesitatea ca legislația din domeniul educației auto să adopte într-o măsură completă metodele de instruire și de evaluare a formabililor, în conformitate cu cerințele prevăzute de organismele europene, dat fiind faptul că, permisele de conducere eliberate de Republica Moldova sunt recunoscute internațional. Totodată, în conținutul studiului au fost expuse noi tehnici de instruire a conducătorilor auto, care ar putea fi implementate în cadrul programelor de formare profesională, cum ar fi conducerea defensivă.

Problema științifică importantă soluționată: Prezentarea unor metode noi de instruire a conducătorilor auto, prin creșterea calității educației din domeniul instruirii auto, utilizarea unor instrumente inovative în procesul de formare, cu mare ar fi cele din domeniul tehnologiei informațiilor și comunicațiilor.

Importanța teoretică: Prezenta teză cuprinde o analiză comparativă a legislației interne din domeniul educației auto cu principalele prevederi din legislația europeană, dar și o analiză succintă a situației școlilor auto, în conformitate cu datele oficiale înregistrate de instituțiile competente.

Valoarea aplicativă a lucrării: Prezentarea unei sinteze a legislației din domeniul educației rutiere, precum și a datelor oficiale de analiză a programelor de instruire din instituțiile școlare auto.

SUMMARY

Author – Nicolae Cernolev. **Title** - Study on improving the driver training system. Master's thesis in order to obtain master's degrees in the speciality of Mechanical, Industrial and Transport Engineering. Chişinău 2022.

Key-words: training system, driving license, road legislation, road safety, education, vocational training, school program, driving school.

The research objectives are: is to analyze the situation of the driver training system in the Republic of Moldova, the way in which this system is correlated with the needs in the field of transport, as well as with the technical-scientific progress in the automotive field. The study also includes a brief description of the main legislative acts that establish the framework for the operation of driving school institutions, but also how the legislative provisions have evolved, with the rally of our state to the requirements of European legislation.

The novelty and the scientific originality of the paper:

–Determining the essential notions in the educational process in order to obtain the expected results, respectively to train drivers with a responsible behavior in traffic.

–Finding the shortcomings of the training system, if any, in order to improve it and adapt it to the contextual realities in the field of road traffic.

–Analysis and presentation of the methods of teaching-learning-assessment of trainees and the role that the driving school has in the training of future drivers, as well as highlighting the key elements in the effective training of students.

The novelty and the scientific originality of the paper: This research highlights the need for the legislation in the field of driving education to fully adopt the methods of training and assessment of trainees, in accordance with the requirements of European bodies, given that driving licenses issued by the Republic of Moldova are internationally recognized . At the same time, in the content of the study were exposed new driver training techniques, which could be implemented in professional training programs, such as defensive driving.

The important scientific problem solved: Presentation of new methods of driver training, by increasing the quality of education in the field of driving training, the use of innovative tools in the training process, such as those in the field of information and communication technology.

The theoretical importance of the thesis: This thesis includes a comparative analysis of the internal legislation in the field of driving education with the main provisions of the European legislation, but also a brief analysis of the situation of driving schools, in accordance with the official data registered by the competent institutions.

The applicative value of the paper: Presentation of a summary of the legislation in the field of road education, as well as of the official data for the analysis of the training programs in the driving school institutions.

Listă abrevieri

RM – Republica Moldova

UE – Uniunea Europeană

CE – Comisia Europeană

USMF – Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie

ASP - Agenția pentru Servicii Publice

ANACEC - Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare

MECC – Ministerul Educației, Culturii și Cercetării

MTID - Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor (MTID)

MAI – Ministerul Afacerilor Interne

ANACIP – Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional

HG – Hotărâre de Guvern

CORM - Clasificatorul Ocupațiilor din Republica Moldova

ÎPT – Învățământ Profesional și Tehnic

CP – Competențe profesionale

CT – Competențe transversale

TIC – Tehnologia Informațiilor și Comunicațiilor

IAC – Instruire Asistată de Calculator
ISCED - Clasificarea Internațională Standard a Educației
(International Standard Classification of Education)

CUPRINS

INTRODUCERE	1
CAPITOLUL 1. ANALIZA SISTEMULUI DE PREGĂTIRE AUTO ÎN REPUBLICA MOLDOVA	7
1.1 CADRUL LEGAL PENTRU SISTEMUL DE PREGĂTIRE PROFESIONALĂ DIN DOMENIUL AUTO ÎN REPUBLICA MOLDOVA	8
1.1.1 Pevederile esențiale și obiectivele Directivei 2006/126/CE.....	9
1.1.2 Rolul Hotărârii Guvernului Nr. 1452 din 24/12/2007 în legislația internă.....	19
1.1.3 Hotărârea Guvernului Nr. 193 din 2017 cu completările și modificările ulterioare privind formarea continuă a adulților.....	27
1.2 Pregătirea conducătorilor auto, în contextul ofertei educaționale existente în acest domeniu.....	34
1.3 Rezultatul evaluării calității a programelor de pregătire în școlile auto din Republica Moldova.....	41
CAPITOLUL 2. PROIECTAREA PROGRAMULUI DE PREGĂTIRE A CONDUCĂTORILOR AUTO PENTRU CATEGORIA „B”	55
2.1 ELABORAREA PROGRAMULUI DE FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ PENTRU INSTRUIREA CONDUCĂTORILOR AUTO	57
2.2 Elaborarea curricolei pentru fiecare disciplină.....	68
2.2.1 Elaborarea curricolei pentru disciplina Bazele legislației în traficul rutier.....	70
2.2.2 Elaborarea curricolei pentru disciplina Conducerea autovehiculului, comportament și siguranță.....	77
2.2.3 Elaborarea curricolei pentru disciplina Construcția și exploatarea autovehiculului.....	82
2.2.4 Elaborarea curricolei pentru disciplina Instruirea în conducerea autovehiculului.....	88
2.2.5 Elaborarea curricolei pentru disciplina Acordarea primului ajutor, educația antidrog.....	95
Capitolul 3 PERFEȚIONAREA SISTEMULUI DE PREGĂTIRE A CONDUCĂTORILOR DE AUTOVEHICULE LA Școala Auto USMF „N. TESTEMIȚANU”	99
3.1 Raport de autoevaluare a Școlii Auto din cadrul USMF „N. Testemițanu”.....	101
3.1.1 Organizarea procesului de predare – învățare.....	107
3.1.2 Centrarea pe formabil a metodelor de predare- învățare.....	111
3.1.3 Utilizarea instrumentelor TIC în procesul de predare – învățare– evaluare.....	112
3.1.4 Organizarea procesului de evaluare și Documentarea rezultatelor evaluării.....	114
CONCLUZII	117
BIBLIOGRAFIE	122

INTRODUCERE

Prezenta lucrare tratează o problemă de actualitate a societății în care trăim, o societate care se bazează pe circulația persoanelor, mărfurilor și autovehiculelor. Traficul rutier este un fenomen de o mare complexitate, asupra căruia se reflectă comportamentul uman, caracteristicile geografice și demografice, fiind influențat de o serie de factori individuali, sociali, politici și economici. În acest context, rolul școlii de instruire a conducătorilor auto este unul extrem de important, iar modul în care va fi organizată școlarizarea cursanților, care își propun să obțină un permis de conducere, va determina decisiv tabloul complet al traficului rutier.

Problema legată de circulația rutieră este o consecință a comportamentului omului față de autovehicul, astfel că, o atitudine disciplinată determină un trafic sigur și fluent. În contrapondere cu această atitudine este adoptarea unui comportament agresiv și lipsit de responsabilitate de către participanții la trafic, ceea ce ar provoca accidente rutiere și, implicit, pierderi de vieți omenești. În ultimii ani, numărul autovehiculelor care circulă pe drumurile publice a crescut exploziv, în raport cu rețeaua de drumuri care nu s-a dezvoltat suficient. Astfel, educația rutieră în școli, campaniile preventive și de informare derulate de către instituțiile statului, precum și cele din mass-media, vor avea o influență hotărâtoare asupra modului în care se va desfășura traficul rutier.

Alegerea temei pe care o voi aborda în cadrul acestei lucrări, respectiv perfecționarea sistemului de instruire a conducătorilor de autovehicule, a fost determinată de necesitatea ca acest sistem să fie consolidat și construit în concordanță cu progresul tehnico-științific și cu evoluția domeniului transporturilor. Dependența omului de mijloacele de transport este în continuă creștere, iar obținerea unui permis de conducere a devenit o abilitate personală aproape obligatorie, dar și o componentă profesională, interferând cu alte activități economice esențiale.

În acest context, rolul școlilor auto este de a-i instrui și forma pe viitorii șoferi, în concordanță cu cerințele din domeniul transporturilor, a infrastructurii rutiere, precum și a progresului științifico-tehnologic. Educația rutieră are ca scop promovarea cunoașterii și a înțelegerii regulilor de circulație și a situațiilor din trafic, îmbunătățirea deprinderilor prin instruire și experiență și consolidarea sau modificarea atitudinilor cu privire la conștientizarea riscurilor, siguranța personală și siguranța celorlalți participanți la trafic. Acest tip de instruire se adresează unui cerc larg de persoane, de unde reiese necesitatea ca programul care se va implementa la orele de curs să fie accesibil și perceptibil tuturor celor care se înscriu la cursurile de conducere a autovehiculelor. Scopul final al cursurilor de instruire rutieră este de a forma, într-un timp limitat, deprinderi adecvate unui conducător auto, dar și de a facilita asimilarea aspectelor teoretice din domeniul circulației rutiere, a legislației, precum și a regulilor de siguranță rutieră. În ceea ce privește educația pentru siguranța rutieră este realizată în general în cadrul școlii, vizând în special diferite modalități de transport și roluri în trafic cu care elevii de diferite vârste se confruntă activ sau pasiv.

În plus, este important ca instruirea practică să se desfășoare în condiții de trafic real, astfel încât, cursanții să își dezvolte, din start, deprinderile necesare pentru un conducător auto. Lipsa de experiență este considerată a fi unul dintre principalii trei factori care explică riscul înalt de implicare în accidente rutiere a conducătorilor auto începători. Recomandările în această privință a organismelor internaționale de cercetare din domeniul transporturilor sunt de a spori instruirea formală, prin determinarea tinerilor conducători auto să capete cât mai multă experiență înainte de a conduce singuri. Deși sunt recomandabile cel puțin 50 de ore de practică înainte de obținerea carnetului de conducere, experiența în anumite state a arătat că creșterea

numărului acestora, până la 120 de ore, a dus la reducerea numărului de accidente. Trebuie menționat că în Republica Moldova s-a propus scăderea numărului de ore de instruire practică pentru obținerea permisului de conducere din categoriile inițiale, de la 60 de ore la 48 de ore.

Un alt aspect important, care joacă un rol decisiv în accesarea la modulul de instruire inițială a conducătorilor auto, este capacitatea psihică a candidatului de a conștientiza riscurile și responsabilitățile pe care le va avea în trafic. Așadar, în mod tradițional, instruirea conducătorilor auto s-a concentrat pe abilitățile de manevrare și pe regulile de circulație formale. În timp, a devenit important să se analizeze capacitatea de conștientizare de către viitorii conducători auto a riscurilor la care se expun, dar și prin demonstrarea limitelor fizice și psihice ale ființei umane în general și ale unui conducător auto începător, în special. Aceasta contribuie la scopul ultim al instruirii conducătorilor auto, mai precis formarea de conducători auto, care nu sunt competenți numai din punct de vedere tehnic, ci, în același timp, acționează prudent și după principiile siguranței. Astfel, cadrele didactice implicate în instruirea conducătorilor auto vor trebui să dețină și cunoștințe minime de psihologie comportamentală, pentru a putea deduce posibile manifestări neadecvate sau agresive ale posesorilor de permise de conducere în trafic și, prin intermediul relaționării elev – profesor, să impună în comportamentul cursanților o atitudine corectă și defensivă la volan.

Școlile de instruire auto sunt încadrate în categoria instituțiilor de învățământ cu profil profesional și tehnic, ceea ce a dus la asumarea misiunii de a răspunde nevoilor specifice de formare profesională a persoanelor, în calitatea lor de beneficiari direcți, precum și nevoilor de a asigura personal pregătit adecvat pe piața muncii. Pentru a obține astfel de rezultate, instituțiile școlare trebuie să asigure o instruire de calitate, prin cadrele didactice implicate în procesul de predare. Totodată, este nevoie de o îmbunătățire permanentă a ofertei educaționale, prin asigurarea unui cadru transparent de examinare a cunoștințelor teoretice, dar și a abilităților practice de conducere a autoturismelor.

Nucleul pe care se construiește întregul proces de instruire a conducătorilor îl constituie legile care stabilesc condițiile de desfășurare și standardele care trebuie îndeplinite de către prestatorii unor astfel de servicii. Din aceste considerente, în prezenta lucrare am alocat un studiu amplu asupra celor mai importante acte legislative interne, cât și a unor directive europene care au fost implementate, parțial, în legislația națională.

În ultimii ani, Republica Moldova a făcut eforturi considerabile pentru a se alinia la standardele europene în materie de pregătire a viitorilor conducători auto. Odată cu semnarea acordului de asociere principială cu comunitatea europeană, statul nostru a adoptat o serie de prevederi legislative stabilite prin directive ale Comisiei Europene și Parlamentului European, ceea ce a dus la o recunoaștere a permiselor de conducere în state din spațiul comunitar. Așadar, a fost nevoie de modificarea unui întreg sistem, pentru a răspunde standardelor și angajamentelor prevăzute în actele legislative europene. În capitolul alocat legislației din domeniul instruirii auto am reliefat componentele directivei europene care stabilesc principalele teme care trebuie abordate în instruirea teoretică a cursanților. Suplimentar acestor prevederi, directiva europeană a trasat reguli noi privind forma și conținutul permisului de conducere, reguli care au fost preluate și implementate aproape integral de către instituțiile noastre. Pentru a armoniza legislația internă cu cea europeană Guvernul Republicii Moldova a emis o serie de Hotărâri care au creat un ansamblu de reguli și principii pliate pe realitățile interne și care să răspundă angajamentelor asumate față de cerințele europene.

O diviziune importantă a legislației o reprezintă normele privind formarea profesională continuă în domeniul auto, ceea ce presupune o menținere a cunoștințelor teoretice și practice în pas cu inovațiile tehnologice. Guvernul Republicii Moldova a adoptat un Regulament în care sunt prevăzute normele metodologice pentru formarea profesională continuă, aplicabile în pregătirea formatorilor din școlile auto, precum și a personalului din categoria transportului rutier, cu particularitățile de rigoare. Prin urmare, este nevoie ca aceste norme să fie adaptate programelor și curriculelor destinate școlilor auto.

Legislația care stabilește condițiile pentru desfășurarea activităților de instruire a

conducătorilor auto este structura de bază, pe care se construiesc programele și curriculele școlare, care vor fi predate cursanților. Privite dintr-o altă perspectivă, cele două elemente, respectiv programul și curricula școlară, sunt esențiale în a obține rezultatele scontate, respectiv o predare comprehensibilă a materiilor de curs și, în final, o promovabilitate crescută a examenelor de către cursanți. De aceea, în lucrarea de față am relatat într-un mod detaliat despre premisele care trebuie luate în considerare atunci când se proiectează un program de pregătire a conducătorilor auto pentru categoria „B”. De asemenea, în Capitolul II, am prezentat un program tip, conform criteriilor și standardelor prevăzute de Ordinul Nr. 267 din 26.03.2021, cu privire la aprobarea materialelor didactice destinate unităților de formare profesională a conducătorilor de autovehicule, precum și a Metodologiei de organizare și desfășurare a cursurilor de pregătire teoretică și practică în vederea obținerii permisului de conducere. Structura acestui program este una standardizată, dar, în același timp, cuprinde anumite particularități în ceea ce privește tendința de a pune la dispoziția cursanților un conținut teoretic exhaustiv, menit să-i inițieze atât din punct de vedere al cunoștințelor teoretice, cât și practice.

În altă ordine de idei, trebuie de menționat că patru dintre cele cinci unități de curs predate la școlile auto (*Bazele legislației în traficul rutier; Comportament și siguranță în conducerea autovehiculului; Construcția și exploatarea autovehiculelor; Educația antidrog și acordarea primului ajutor*) au o componentă comună. La o simplă analiză, se poate constata că scopul acestor discipline este de a forma conducători de autovehicule responsabili, astfel încât drumurile publice să fie locuri sigure pentru toți participanții la trafic. Prin urmare, rolul esențial al cadrelor didactice este de a le insufla cursanților o conduită preventivă și prudentă în trafic. Atât la nivel național, cât și la nivel internațional, abordarea problemelor legate de siguranța rutieră reprezintă, în fapt, o modalitate de prevenire a accidentelor rutiere soldate cu vătămări corporale, decese și pagube materiale. Prin educație, în special, dar și prin informare și punere în aplicare, strategiile preventive pot deveni realitate, avându-se în vedere responsabilizarea participanților la trafic. Pe lângă parcurgerea disciplinelor curriculare, în programul de instruire a conducătorilor auto se pune accent și pe studiul individual. În acest sens, cursanții au la îndemână o bogată bibliografie de specialitate, bazată pe studii de caz, analize periodice asupra traficului rutier, efectuate de către organele cu atribuții de prevenție, control și de sancționare.

Deoarece tehnologia automobilistică este într-o evoluție extrem de dinamică, pentru școlile auto devine aproape imposibilă dotarea cu mijloace auto în conformitate cu ultimele inovații. Să ne amintim că, în ultimii ani, autoturismele alimentate în totalitate pe bază de energie electrică au început să câștige teren în fața autoturismelor alimentate pe bază de combustibili clasici. Ceea ce va necesita o adaptare a conținutului programelor școlare privind construcția și exploatarea autovehiculelor, dar și a parcurilor de automobile destinate cursurilor practice. Dacă în cazul programelor școlare ar fi suficient un act normativ care să introducă noile descrieri ale automobilelor, în privința dotărilor tehnice lucrurile sunt destul de complicate pentru școlile auto din țara noastră. În completarea celor spuse anterior, sunt și recomandările făcute de către Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, în urma verificărilor efectuate la instituțiile de învățământ profesional tehnic cu profil automobilistic. Agenția a cerut o modernizare consistentă a bazei tehnico-materiale, în special a unităților de transport utilizate în instruirea formabililor la programele ce țin de categoria „A” și categoria „D”. Baza materială a mai multor școli auto necesită consolidare și în aspect de dotare și nivel de utilizare a tehnologiilor informaționale.

Așadar, una dintre misiunile finale ale instituțiilor de formare profesională a conducătorilor auto este creșterea gradului de siguranță în trafic, implicit reducerea numărului de accidente de circulație. Problematika creșterii siguranței în trafic este în atenția unor organisme naționale, dar și internaționale, care au încercat să stabilească principalele cauze care favorizează producerea accidentelor rutiere. Concluziile au arătat că sunt trei cauze care duc la astfel de situații, respectiv comportamentele și atitudinile șoferilor care duc la încălcarea regulilor de circulație, starea precară a infrastructurii rutiere, dar și starea tehnică a autovehiculelor.

Evaluarea atitudinii conducătorilor auto față de măsurile de siguranță și reglementările de

circulație face parte din atribuțiile cadrelor didactice. Evaluarea acestor atitudini este importantă pentru a identifica acele convingeri ale șoferilor cu privire la siguranța în trafic, cu impact asupra comportamentelor de risc din trafic. O serie de atitudini sănătoase cu privire la trafic pot conduce la comportamente mai responsabile în ceea ce privește șofatul. La polul opus, atitudinile care contravin direcțiilor trasate de reglementările de circulație justifică adoptarea unor comportamente de risc. De asemenea, este important să se identifice percepțiile viitorilor șoferi privind traficul, pentru a contura o imagine a traficului rutier, așa cum este văzut și înțeles de către șoferi. Este important să fie cunoscute percepțiile șoferilor cu privire la viteza în trafic, comportamentele de risc în trafic, purtarea centurii de siguranță, consumul de alcool la volan sau agresivitatea în trafic. Toate aceste lucruri pot fi realizate în stadiul de instruire a conducătorilor auto, în cadrul cursurilor la clasă sau a testelor de evaluare internă a cursanților.

Cu o istorie aparte, Școala Auto din cadrul Universității de Stat de Medicină și Farmacie (USMF) „Nicolae Testemițanu” a fost înființată pentru a facilita accesul studenților universității la cursurile de instruire, în vederea obținerii permisului de conducere. Totodată, decizia de a înființa această unitate școlară a avut un element anticipativ și, anume, dependența cadrelor medicale în activitatea profesională de bază de mijloacele de transport. În cadrul tezei, am dedicat un întreg capitol pentru procedura de autoevaluare, asta însemnând cunoașterea și implementarea metodologiei de evaluare internă, dar și expunerea datelor concrete din activitatea instituției. Autoevaluarea are ca scop creșterea calității procesului educațional, prin stabilirea punctelor tari și a eventualelor deficiențe.

De la momentul înființării și până în prezent, Școala Auto din cadrul USMF „Nicolae Testemițanu” s-a situat în topul celor mai bine cotate instituții școlare de acest gen, la nivel național. Mediul academic, precum și pregătirea excepțională a cadrelor didactice sunt factorii care influențează major procesul de instruire a viitorilor șoferi. Acest fapt a fost dovedit și în urma controalelor externe efectuate de către autorităților statului. Rezultatele au fost pozitive, astfel încât, unitatea școlară a beneficiat de avizele și autorizațiile necesare pe perioade maxime prevăzute de lege. Centrul de instruire în domeniul auto implementează programe elaborate la nivel instituțional, în conformitate cu Normele metodologice cu privire la elaborarea acestora, aprobate prin ordinul Ministerului Transportului și Infrastructurii Drumurilor și coordonate cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării.

Scopul acestei lucrări este de a cerceta întregul context în care se desfășoară instruirea inițială, dar și profesională a conducătorilor auto. Totodată, este extrem de important de a constata deficiențele sistemului de instruire pentru a aduce contribuții la îmbunătățirea acestuia, prin prisma modului în care evoluează și se perfecționează în statele dezvoltate, fără a pretinde o preluare completă a practicilor respective, ținând cont de nivelul de trai și posibilitățile materiale ale populației Republicii Moldova.

Prezenta lucrare este structurată în trei capitole, cu subcapitole, în care sunt tratate tratează subiectele cheie ale sistemului de instruire a conducătorilor auto, precum și concluziile studiului, unde sunt sintetizate anumite idei care ar duce la o perfecționare a sistemulul menționat.

BIBLIOGRAFIE:

1. Grigore HAVÂRNEANU, Psihologia transporturilor, Editura Polirom, Iași, 2013;
2. Valentina CRUDU, Dumitru PATRAȘCU, Calitatea învățământului în instituțiile preuniversitare, Editura Gunivas, Chișinău, 2009;
3. Acte regulatorii de funcționare a sistemului național de formare profesională a conducătorilor de autovehicule, Chișinău, 2013, (<http://examenauto.md/assets/resource/PDF/>);
4. Gh. Frățilă și alții. *Automobile. Cunoaștere. Întreținere și reparare*. Editura Didactică și Pedagogică București, 2001;
5. M. Stratulat, V. Vlasic. *Automobilul pe înțelesul tuturor*. Editura Tehnica, București, 1991;
6. V. Onceanu, A. Burlac, *Bazele comportamentului în conducerea autovehiculului și siguranța traficului rutier*, Chișinău, 2008;
7. D. Critescu, V. Raducu, *Automobilul. Construcție. Funcționare. Depănare*, Editura Tehnica, București, 1986;
8. Radu Gainginschi, Radu Dorosescu, *Siguranța circulației rutiere*, Editura Tehnică, București, 2004;
9. Ion Florentin Brăcea, *Politici și strategii europene și naționale în domeniul siguranței rutiere*, Editura Fair Partners, București, 2013;
10. Valeriu Buzea, Victor Beda, Gheorghe Ene, *Conduita preventivă în circulația rutieră*, Editura Sport Turism, București, 1979;
11. Pâslaru V. ș. a., *Construcție și dezvoltare curriculară*, partea I și II, Chișinău, 2005;
12. Onceanu V., Bulgac A., *Bazele comportamentului în conducerea autovehiculului și siguranța traficului rutier*, Chișinău, 2008;
13. Regulamentul circulației rutiere. Aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova;
14. Directiva 2006/126/CE a Parlamentului European și a Consiliului, din 20 decembrie 2006 privind permisele de conducere (reformată), (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A32006L0126>);
15. **Hotărârea Guvernului Republicii Moldova, Nr. 2452/2007 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la permisul de conducere, organizarea și desfășurarea examenului pentru obținerea permisului de conducere și condițiile de admitere la traficul rutier;**
16. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova, Nr. 1224 din 09.11.2004 cu privire la organizarea formării profesionale continuă;
17. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova, Nr. 1452 din 24.12.2007 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la permisul de conducere, organizarea și desfășurarea examenului pentru obținerea permisului de conducere și condițiile de admitere la traficul rutier;
18. Ordinul Ministerului Educației Culturii și Cercetării, Nr. 1022 din 28 octombrie 2013 cu privire la aprobarea *Curriculumului privind formarea profesională inițială și continuă de*

toate categoriile/subcategoriile a conducătorilor de vehicule;

19. Codul Educației al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 152 din 17 iulie 2014;
20. Codul Transporturilor Rutiere, aprobat prin Legea nr. 150 din 17 iulie 2014;
21. Codul Muncii al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.154 din 28 martie 2003;
22. *Studiu privind rezultatele evaluării externe a calității programelor de formare profesională continuă din cadrul unităților de instruire a personalului din domeniul transportului rutier (perioada 2017-2020)*, Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, [STUDIU Scolii auto_2017_2020 \(1\).pdf](#) ;
23. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova, Nr. 193 din 2017, privind aprobarea Regulamentului cu privire la formarea continuă a adulților;
24. Curs de conducere defensivă, Academia „Titi Aur”, București, <https://academiatiitaur.ro/curs-conducere-defensiva/>;
25. Hotărârea Guvernului Nr. 1452 din 24/12/2007, **pentru aprobarea Regulamentului cu privire la permisul de conducere, organizarea și desfășurarea examenului pentru obținerea permisului de conducere și condițiile de admitere la traficul rutier, (https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=84980&lang=ro)**;
26. **Hotărârea Guvernului Republicii Moldova, Nr. 616 din 2016, pentru aprobarea Metodologiei de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă și a Regulamentului de calcul al taxelor la serviciile prestate în cadrul evaluării externe a calității programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă;**
27. **Hotărârăii Guvernului Nr. 1058/2002, cu privire la crearea Registrului de stat al conducătorilor auto,**
28. **Ordinului Ministrului Educației nr. 1022 din 28 octombrie 2013. Curriculum-ul „Conducătorul de vehicul”, care a fost aprobat în calitate de document normativ în baza Procesului verbal nr. 7 (7.1) din 08 octombrie 2013 al ședinței Consiliului Național pentru Curriculum**
29. **Legea nr.131/2007 „Privind siguranța traficului rutier”, cu modificările ulterioare, în art.**
30. **Ordinul Nr. 609, al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării din 2017, cu privire la implementarea sistemului de management al calității în învățământul profesional tehnic;**
31. Strategia de transport și logistică pe anii 2013 - 2022, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 827/2013;
32. **Strategia națională de dezvoltare «Moldova 2030», aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 377 /2020;**
33. **Directiva 2003/59/CE privind calificarea inițială și formarea periodică a conducătorilor auto ai anumitor vehicule rutiere destinate transportului de mărfuri sau de pasageri.**